

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 5.
Telefonaszám: 14.
Előfizetési árak: egész évre 80 K, félévre 40 K,
negyedévre 20 K, egy óra 3-30 K. Egyes szám ára 2 K.

Feloldó szerkesztő:
ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-vezetőség
hivatalos lapja.
Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

„Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy Isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország fellámadásában.
Amen“

Szemle.

„Hej Debreczen! Debreczen! Ha rád emlékezem.“ Valamikor a legnagyobb magyar költő így sóhajtott föl, visszaemlékezve azokra a keserves napokra, amit éhezve, fáradva, számorogva töltött ott, lakcán annál a bizonyos szegény árzenyasszony-nál, egy kicsi szobában, melynek ablakából az akasztóá-dombra lehet kiátni. Azóta sok víz folyt a Dunán; megváltozt az idők viharos járása fölöttünk, de Debreczen híre, nére, esorla nem esett soha. Sőt, azóta újabb nevezetességre tett szert. Most folyik ugyanis a tisztviselők A) és B) osztályba való csoportosítása, mert a tisztviselő létszám nagyobb, mint amennyit az ország élir. A trianoni béke folytán Európának egyik legkisebb országa lettünk, s ennek nem lehet annyi tisztviselője, mint amennyit Magyarország nagyjátalmi helyzetében is csak nehezen tarthatott el. A létszám leszállításának megoldására szánt eszmék között a legemlékezősebb — s tegyük hozzá a magyar államra nézve legterhebb is az a gondolat volt, hogy két kategóriába osztják a tisztviselőket: nélkülözhetekre és nélkülözhetőkre. Az első kategóriába osztottakat fokozatosan más élethivatásokra terelik, a megüresedett állásokat pedig nem töltik be. Idáig a dolog rendszerben is van, s ha ezt az osztályozást minden lehető kíméllettel, s a valóban nélkülözhetők emberes elhelyezésével hajtják végre, kifogást tenni a rendszer ellen nem is lehet. Súlyos jelenségek merültek azonban fel, amelyek azt bizonyítják, hogy a jó gondolatot és jó szándékot újra megerőltetése és újra keresztelte az emberi gyengeség, a helyzettel számolni nem tudó korlátosság. Mert mint az egyik fővárosi lap írja a debreczeni Műv. Üzletvezetőség tisztviselőinek osztályozásáról, ahol öt ügyosztályi tisztviselő közül a keresztények nélkülözhetők, a zsidók ellenben feltűnő egyoldalúsággal nélkülözhetetlenek lettek.

Ha már meg kell lenni az osztályozásnak, ám legyen! Azonban követeljük, hogy ezt senki büntetlenül ne használhassa fel keresztény sóprésre, s azt is, hogy ez az eljárás igazságos, s a keresztény magyar faji érdekeket szolgáló legyen.

„Csontka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!“

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

Nemzetgyűlés.

Budapest, aug. 4.

A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Kenéz Béla alelnök. Bemutatja a nemzetgyűlésnek Mosonvármegye feliratát, a nemzeti hadsereget ért támadás ügyében. Patacsy Dénes sürgős interpellációra kért és kapott engedélyt, melyre 1 órakor tér át a Ház.

Somogyi István, a mentelmi bizottság előadója bejelenti a Háznak a mentelmi bizottság határozatát Rakovszky és Beniczky képviselők mentelmi ügyében, kéri azoknak kinyomatását és szétosztását. Rassay Károly a mentelmi ügyek tárgyalására sürgősség kimondását kéri. Szavazás közben Ugron Gábor a határozatképesség megállapítását kéri. A Ház nem lévén határozatképes, elnök az ülést öt percre felfüggeszti. Szünet után Csukás Endre kisebbségi javaslatot nyújt be Rakovszky és Beniczky ügyében. Rassay sürgősségi indítványát szótöbbséggel elvetette a Ház.

Ezután áttértek a hazaárulókról szóló törvényjavaslat harmadszori olvasására. Az ülés lapzártakor tart.

Pasics Franciaországba utazik.

Bécs, aug. 4.

Pasics szerb miniszterelnök a Neue Freie Presse jelentése szerint gyengékedik és néhány nap múlva üdülés céljából Franciaországba utazik. Pasicsnak ezt az utját összefüggésbe hozzák a régens herceg házassági ügyével és azzal a tanácskozással, amelyen Jugoszlávia is részt vesz.

A szovjet végórái Oroszországban.

Budapest, aug. 4.

Az Új Lap írja: A szovjet utolsó erőfeszítéséről és előbbi állapotáról a következőket jelenthetjük: A népbiztosok legutóbbi moszkvai tanácsán a rettenetes éhínségről tárgyaltak. Lenin koalíciós kormányt javasolt. A kormánynak Lenin szavai szerint egyetlen feladata az éhínség kérdésének megoldása lenne. Ezután Trockij élehangú beszédet tartott. Harcot hirdet Európa ellen, először Lengyelország ellen vonul fel. Az európaiaknak nincsen érzékük az orosz nép iránt és Lenin segítséget váró politikája csődöt fog mondani ezen állapotok miatt. És bátran kimúlhat az egész ország éhhalállal.

Uzsora a földhaszonbérletekkel.

Kisgazdáink és földmiveseink védelme a haszonbérleti uzsora ellen.
— Valóságos láncolás folyik a bérletekkel.

(—y.) Kutyaóól nem lesz szalonna soha. Így mondja a magyar. E szerint a kutya — kutya marad, bármily körülmények közé jusson is. Ó kutyaságán nem változtat, ha kényelemben, rövid farkokkal, becézgetve nevelik is fel, vagy ha lompos farkát csóválva óálkodik gazdája istállója küszöbén és a szemétdombról kotorássza ello a csontokat.

A magyar szent rög lépésről-lépésre kicsuszott a nemzetfenntartó kereszténység kezéből és lett az „új földesurak“ örömtanyájává. Az új „teens urak“ és a legújabb „naccságos urak“ kezében hamarosan uzsora és lánckereskedelem tárgya lett a vérrrel áztatott magyar föld, mert a zsidó itt is, mint földes „oreség megmaradt zsidónak és nem tudta a magyar rög szűztiszta lehetétől sem leveiközni fájának, nemzetiségének piszkos üzleti szellemét és ha bugyor nem is volt már a hátán, megmaradt zsidónak, aki a legszentebb dolgokkal is üzérkedik, láncol.

Erről rántotta le a leplet Fröhvirt Mátyás keresztény nemzeti egyesülés párti képviselő a nemzetgyűlésen és követelte, hogy védje meg a kormány keresztény kisgazdáinkat és földmiveseinket a haszonbérleti uzsora ellen.

Magyarországon négyzetkilométerenként átlag 50 ember lakik, de a jelenlegi termelési rendszer mellett csak 25 tud megélni, azért legfontosabb feladatunk a többtermelés megoldása. Helyesnek tartja a bérleti gazdálkodást. Magyarországon 1910-ben a százholdon felüli birtokok száma 2700 volt, de a bérldőknek fele zsidó volt, az ótszáz holdon felüli birtokok pedig háromnegyed részben voltak és vannak zsidó kézen. Ezért rendezni kell a bérldőkérdést, mert a bérld láncolt és valóságos láncbérletek keletkeztek. A haszonbérleti szerződésekre vonatkozó törvényt meg kell változtatni. A bérbeadók most kihasználják a kisbérleteket. Nem lehet tűrni, hogy a magyar földdel üzérkedjenek. Ahol 5—6 métermázsza buza terem meg, nem szabhatják 7—8 métermázsza terméshez a bérösszeget. Indítványozza, hogy a nemzetgyűlés utasítsa a földmívelésügyi minisztert a kishaszonbérldők megvédéséről szóló törvényjavaslat benyújtására.

Vajjon mikor nyújtják majd be?

Vagy benyújtják-e egyáltalán? Figyelemmel kísérjük. Mert a hazaszerelmeseim fel-emeléséről gyorsan ki tudott adni a földművelésügyi miniszter rendeletet. Vajjon meg lesz-e benne ugyanez a készség és gyorsaság, amikor a földműves nép megvédéséről van szó? Egyelőre — ha sokszor csalódtunk is — reméljük, talán igen. Majd meglátjuk! Mindenesetre éberrel figyelünk!

Sajtóünnepély.

Országos sajtónap az „A Nép” javára. — Megmozdultak az egész ország ker. szociálistá szervezetei.

Komoly, cafrangoktól mentes sajtónapot rendeztek múlt vasárnap a keresztényszociálisták. Méltó komolysággal ünnepelték „A Nép” című hivatalos lapjukat, amely ma — de minden remény meg van arra, hogy a jövőben is — bátor, elszánt harcossá lesz a keresztény magyarság nemzeti ideáljainak, a keresztény magyarság aspirációinak. Hogy az maradhasson, ami ma, tökéletesen a kereszténység függ. Ha kitartanak mellette, akkor él és élheti a keresztény eszméket, ha nem, erre nem is jó gondolni, akkor pedig, amint én ismerem azt a lelkes gárdát, inkább összetörök pennáikat, még sem szolgálják nemzeti és keresztény eszméink megromlott csak azért, hogy kegyelemkenyéren tengethessék tovább életüket.

A népgyűlés délelőtt 11 órakor kezdődött a kath. kör herthelyiségében. Kánikulai hőségben is ott láttuk a régi, kipróbált keresztény harcosokat, akiket nem a kurzus vetett felszínre. A gyűlést Szalay Lajos párttitkár nyitotta meg. Leikes, fanatikus hittel bizik a keresztényszociálisták jövőjében és nem csügged akkor sem, ha ilyen lanyha érdeklődést lát is, habár minden magyarnak és kereszténynek kétségbe kellene esni az emberek tunyaságán, nemtörődömségén. Különösen ennek a városnak a polgársága felejt könnyen. Két év előtti ígéreteik, amelyet e zászló alatt fogadtak, ma már feledésbe mentek. Nem csügged még sem, mert az eszme, az igazság egy és ugyanaz marad s előbb-utóbb győzedelmeskedik, ha momentán csak kevesen követik is.

Utána Cibolin Endre, „A Nép” belső munkatársa mondott mélyreható beszédet a keresztény sajtó fontosságáról, szembeállítva azt a családi tűzhelyet is leromboló destruktív sajtóval. Úreszeft sajtókukacok névalírás nélkül szólnak hozzá a maguk cseptűragó nyelvén, üres fejjel nemzeti ideáljainkhoz, ezeréves hagyományainkhoz, melyet készpénznek fogadnak el a felületen betűragók. Ez a betűi és névtelenség hatalma, amelynek rombolását megakadályozni másképp, mint bojkottal, szinte lehetetlenség. Csendőrszurotyt itt nem segít. Nem kell megvenni. Ez az egyetlen mód, hogy lehetetlenné tegyük. A keresztény igazságot kell a keresztény embernek keresnie. A keresztény igazságokat pedig egyedül a keresztény sajtó védelmezi és hirdeti. Önként adódik tehát, hogy keservesen megkeresett filléreinkkel kit és melyik sajtót kell támogatnunk.

A mindvégig magas színvonalon álló beszédet többször szakította félbe a megjelentek tetszésnyilvánítása.

Végül Kelemen Géza, ugyancsak az „A Nép” munkatársa ismertette a lap múltját, amelyben meg kellett küzdeni a zsidó lapok bojkottjával is. A küzdelemben ma már ott tart, hogy az „A Nép” 12 ezerrel több példányszámban jelenik meg, mint az „Az Est”, amely pedig tudja van, hogy a legelterjedtebb zsidó lap.

Ezután Szalay párttitkár köszönte meg a szónokok fáradozását és a gyűlés ezzel emelkedett hangulatban véget ért.

Délután 6 órakor a bencés főgimnázium dísztermében műsoros előadás volt, amely úgy a szereplők részéről, mint látogatottság tekintetében fényesen sikerült. Péter Baba remek énekeszámához dr. Hermann László szolgálta-tott simuléköfoly, művészies zongorakiséretet. Németh István csornai lelkész saját tüzes irredenta versei hagytak mély nyomokat a hallgatóság lelkében, amit csak fokozott Pásztor József egyfelvonásos irredenta színjátékában Faa Emma, Mayer Iduška és Frauendienst Dénes. Játékaik legényesebb eredménye az a sok könny, amely egy-egy jól sikerült jelenetük után ott csillogott mindnyájunk szemében. Kellemes jelenség volt Polgár Ilonka mint cseléd és ügyesen alakított a hűséges magyar tanítás szerepében Szalmay Imre. Kellemesen szórakoztatott Harsányi József népdalaival, Irányi Gitta precíz zongorakisérete mellett.

Este táncmulatság volt, amely szintén fényesen sikerült.

Évforduló.

Augusztus 2-án múlt két éve annak, hogy a pápai polgárság pár hazafias lelkű uriember vezetése alatt megtámadta a kaszárnyában még ott lévő vörörséget, hogy a végsőt vonagló szovjetrémmek megadja a fegyverek megszerzésével a kegyelemfogást, másrészt pedig azért, hogy a rendet a polgárok élet- és vagyon-

biztossága fölötti őrizzet átvegye. A nemes vállalkozás csak részben sikerült, mert a várkastélyban még ottlévő vörös tülerő fogságra juttatta jó részét a derek vállalkozóknak, kik közül egy, id. Tóth József földműves eleget, egy pedig, Dekovics József földműves megsebesült. Amikor a hálás és kegyeletlen emlékezés babérkoszorújával körülfontuk az elesett és sebesült hős homiókat, kedves kötelességünknek ismerjük ide iktatni azoknak a névsorát, akik vezetői voltak a derek vállalkozásnak, s akik fogságot és kínzást szenvedtek a vörös hóhérok letartóztatottságában. Ezek voltak:

Komáromy József honv. százados, dr. Tóth István rendőrkapitány, Botkai József honv. százados, Hajnóczky Béla ipartestületi elnök, Zsily Sándor felsővárosi róm. kath. kör elnöke.

Bakos Sándor, Böröcz Vendel, Edelényi József, Farkas Anna, Farkas István, Farkas József, Hajnóczky Ferenc, Horváth István, Kocsis Sándor, Kollát György, Keresztes István, ifj. László Dezső, Lóskay Béla, Legény Péter, Máty Mihály, Mészáros Károly, Mózer József, Mórocz Károly id., Mórocz Károly ifj. Ifj. Prém József, Ponthor Mihály, Simon Ferenc, Szalmay Lajos, Tóth István, Török István, Török Imre, Tűz Viktor, Turcsányi László, Vingler István, Vörös Károly.

Pápa város polgárainak hálája és szeretete az övék, mert bár vállalkozásuk a balszerencse jegyében fogant, a férfias erőnek, a hazafias áldozatkészségnek olyan ragyogó megnyilvánulása, mely példaképe marad mindig a hálás utódoknak.

Ez nem talpnyalóknak való, de okulhatnak belőle.

* A községek nem hajtják többé a nyakukat zsidó igába. — Munkában a „Keresztény Kiszgazda és Földműves Szövetségünk” helyi csoportjai.

Kedves, megkapó, egyszerűségében is sok-sok igazságot tartalmazó levelet kaptunk, amelyhez nincs mit hozzáfűznünk, nincs mit elvonnunk belőle, mert benne a mi lelkünk, a mi törekvésünk él és csendül ki minden sorából. Ezen az uton megyünk bátran, kitartással előre és mindaddig csak előre s nem hunyázkodunk meg senki előtt és senkinek kedvéért, bár ha farkasok és hamis rókkák ólálkodnak is az egybetömrőlött nyák körül. Egykét megtévelyedett bárányt kiragadhatnak sorainkból a nagyhangú, mézédés szavak, de csak ideig-óráig, mert eljön az idő, amikor csalódottan térnek vissza ahhoz a keresztény kiszgazda és földműves táborhoz, amely nem szerződött a talpnyalók, hétréngörnyedtek pipogya táborához, hanem függetlenül szállnak sikra a keresztény magyarság szent ügye és önmaguk gazdasági érdekei mellett. És mi törhetetlenül megyünk előre, dobáljanak bár sárral, okádjának felénk kénkőves tüzet, akkor sem rettenünk vissza, amíg olyan levelek jönnek hozzánk, mint aminőt

Nyögér

község érdemes elnökétől kaptunk.

Kedves, szeretett Elnök Urunk!

Örömmel értesítem, mint Nyögér községben megalakult „Keresztény Kiszgazda és Földműves Szövetség” helyi elnöke, hogy községünk teljes odaadással támogatja kedves Elnök Urat és a Szövetséget. Négy község lakossága előtt a legszebb hangulatban folyt le a megalakulás. Nincs ember, aki ne értene meg az egyesülés nagy horderejét, szükségességét. Egyesülünk, szervezkedünk keresztény, magyar nemzeti alapon, de csakis így, mert mi a zsidókkal nem vagyunk hajlandók együtt működni. Vegyék tudomásul mindazok, akik a zsidókkal karöltve akarnak szervezkedni, dolgozni, hogy mi erre

nem vagyunk hajlandók és nyíltan a szemébe mondjuk mindazoknak, akik a zsidósággal érzene, hogy ők a mi ellenségeink. Kérjük a t. vezetőséget, hogy a kitiltott céltől el ne tántorodjék és éber szemmel vigyázzon reánk. Mi odaadó, meg nem alkuvó harcosai vagyunk a Szövetségünknek és jöjjön bárki, bármily hangzatos ígéretekkel, nekünk más nem kell, csak ez a Szövetség. A zsidóság lepénzelt csatlósáival, vigéceivel, akik Szövetségünk ellen izgatnak, beszélnek, majd mi elbánunk. Kitartást és Isten áldását kérjük munkájukra és áldja meg az Isten Szövetségünk minden egyes bősületes tagját.

Németh István sk.
elnök.

Balatonederics.

A községben Szövetségünk lelkes, megértő táborát gyűjtött össze. Bátor, hűséges csapat ez, amely tettekkel száll sikra elveink mellett. Erről ad hírt ottani választmányunk egyik lelkes tagja, amikor tudatja velünk, hogy községük korcsmája most kerül kiadásra. Az árverésről a vezetőség hivatalos hirdményt tett közzé, amely szerint az árverésen zsidók nem vehetnek részt.

Testvéreink! Keressétek a balatonedericsi testvéreitek példáját. Próbáljátok meg, mint a balatonedericsiek, zsidók nélkül élni, a zsidók pedig próbáljanak keresztények nélkül megélni. Meglássuk, melyiknek kopik fei előbb az álla!

Izsák.

Az izsáki keresztény kiszgazdák már több, mint egy éve utálpaput kötöttek összes zsidóik talpa alá. Pedig volt belőlük bőven Izsákon! Helyüket az izsáki gazdatársadalom azonnal elfoglalta az üzleti téren is. És mint Szegedy János, ottani gazda mondja, egyáltalában nem érzik hiányukat. Mi a fenének akarnak most

mindenáron visszajönni hozzánk! Megtudunk mi kérem élni, már egy év óta zsidó nélkül, ezután sem kívánjuk látni a szinteket sem. Venni is, adni is csak keresztény embernek akarunk. Több mint egy éve kimondottuk, hogy nem kívánunk zsidót a községben. Hát akkor mit erőszakoskodnak? A napokban is a nyakunkba küldték az állami mértékhitelítőt, akitől megállapítottuk, hogy zsidó. Megmondtuk neki, hogy ne nyuljon a mértékünkhez, mert mi nem bízunk benne. Erre szó nélkül és békeesen elhagyta a községet és azóta várjuk a keresztény mértékhitelítőt*. Eddig Szegedy bátyánk elbeszélése. Az izsákiaknak még nem kopott fel zsidó nélkül az álluk, de a zsidóknak úgy látszik, igen, azért török magukat annyira, hogy visszamehessenek Izsákra. Ez a „jó szándékuk” megtörik az izsáki kisgazdák ellenállásán.

Az állami birtokokat is

a bankok akarják kezelésbe venni.

Egyik zsidó kézből a másikba. — Lehetetlen a keresztény kisgazdák és földmivészek mellőzése.

(—y) Minden szentnek maga felé hajlik a keze. Nem csodálkozhatunk egy cseppet sem, ha pénzügyminiszterünk, aki csak ember és nem szent, szintén ezt követi, amikor kimutatja, hogy az állami birtokok deficittel dolgoznak, ugyanakkor azonban előtérbe nyomultatja az éhes telhetetlen nagy bankokat, hogy rátegyék kezüket az állami birtokokra. A pénzügyminiszter bankember. Érthető, ha maga felé, illetve a dédelgetett bankok felé hajlik a keze.

Az állami birtokok kétségtelenül nehézkesen kezelt, rosszul beruházott birtokok s e tekintetben kivétel talán csak a ménésbirtokok, a gödöllői mintagazdaság és az állami földmivesséskolák képeznek. Ebből azonban nem következik, hogy rögtön a bankokra kelljen bízni a deficittel dolgozó állami birtokokat. Tessék parcellázni és kisbirtokok alakjában átadni a keresztény kisgazdáknak és földmivészeinknek. Rögtön megoldódik a deficit kérdése. Erősítjük a tiszta fajmagyarságunkat. Nem dobjuk oda földünket a bankok rablógazdálkodásának, amelyből csak néhány zsidó bankdirektor és részvényes erszénye duzzadna meg. Ne féltsék a többtermelést. Kisgazdáink bizonyára kihoznak azokból a birtokokból annyit, mint amennyit a bankok kitermelének. Emellett jóval több családnak biztosítanak megélhetését, boldogulását. Állatállomány tekintetében pedig jóval többet produkálnának ezek a kisgazdaságok, mint akár az egyes nagybirtokok, akár a nagybankok. A mérleg tehát e tekintetben is kisgazdáink előnyére fordul. Nem találunk tehát semmi okot, amely miatt kisgazdáinkat mellőzni kellene az állami birtokok kiadásánál. Az állam így megtalálja a maga számítását, még tán valamivel jobban, mint a nagybankoknál.

Tagadhatatlan, hogy ott, ahol ma, a jelen viszonyok mellett a földbirtok kezelése deficitet mutat, nagy hibák vannak, amelyeket ha másképp orvosolni nem lehet, akkor a rendszeren kell változtatni.

A rendszerváltozás azonban nem jelenthet csöbörből-vödörbe lépést, hanem kell, hogy az államot magasabb szempontok is vezessék.

Most, amikor földmivészeink földhözjutásáról van szó, amikor meghozták a földbirtok helyesebb megosztásáról szóló törvényt, amikor boldog, boldogtalan földet ígért és ígér kortesbeszédekben; joggal elvárjuk magától az államtól, hogy jó példával jár elől és nem vizet predikál, amikor maga bort iszik. Rése-

leszünk, hogy a keresztény kormányzat nagyobb dicsőségére, a keresztény kisgazdáinkat és földmivészeinket ki ne nullázzák.

A földreform végrehajtási utasításának ismertetése.

(Folytatás.)

Haszonbérlet átvétele.

Ha a felek a tudomásul vételt megtagadó határozat ellen fellebbezéssel nem is élnék, de a közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága a haszonbérletet közérdekből kívánatosnak tartja, a fellebbezési határidő eltelté előtt az iratokat az átvétel kérdésében való döntés végett azonnal terjessze fel az Országos Földbirtokrendező Bírósághoz. A gazdasági albizottság erről azokat a feleket is értesíti, akiket a tudomásul vételt megtagadó határozatról is értesített. A felterjesztéshez csatolni kell mindazokat az adatokat, amelyek az átvétel elrendelésénél fontosak lehetnek. Ha e részben kellő adat nem áll rendelkezésre, az albizottság beszerzésükért haladéktalanul gondoskodik. Így be kell szerezni a gazdasági felügyelőségnek és a községi képviselőtestületnek nyilatkozatát s lehetőleg azoknak, vagy megbízottaiknak meghallgatásáról szóló jegyzőkönyvet is, akiknek haszonbérlethez juttatása végett a haszonbérletnek átvétele kívánatos volna. A meghallgatás a célszerűséghez képest történhetik a gazdasági felügyelőség, a járási főszolgabíró vagy a községi előjáróság útján is.

Az adatokat be kell szerezni akkor is, ha a törvényhatósági tisztí ügyésze vagy a gazdasági felügyelőség él fellebbezéssel a haszonbérlet tudomásul vétele ellen. Az adatokat ilyen esetben is a fellebbezéssel együtt kell felterjeszteni.

Az átvétel idejének megállapítása.

Az Országos Földbirtokrendező Bíróság egyidejűleg megállapítja az átvétel idejét, célját és azt is, hogy mennyiben veszítik hatályukat a haszonbérleti szerződésnek azok a kikötései, amelyeknek megállapítása szerint nyilvánvalóan az a céljuk, hogy a haszonbérlet átvételét s más haszonbérlet kezébe juttatását nehezsítsék vagy meggátolják.

Az Országos Földbirtokrendező Bíróság lehetőleg egyidejűleg határoz arra nézve is, hogy kiket kíván haszonbérletekhez juttatni. E részben, valamint az átvételnek mikénti fogantatására nézve is tüzetes útmutatást adhat s kijelöli a határozat végrehajtására hivatott szervet is.

Vita a bemutatási kötelezettségről.

Ha vitás az, hogy valamely haszonbérlet tudomásul vételt végett be kell jelenteni, határozathozatal végett a közigazgatási bizottság gazdasági albizottságához kell fordulni. Ez első fokon dönt. Határozata ellen fellebbezésnek van helye az Országos Földbirtokrendező Bírósághoz. A jogerős határozat úgy a közigazgatási, mint a rendes bírói eljárásban is irányadó.

Törvényes rendelkezések megkerülése.

Azokat a feleket, akik a tudomásul vételt jogerős megtagadása dacára tényleg mégis fenntartják a haszonbérleti jogviszonyt, vagy az annak megfelelő tényleges helyzetet más szerződéssel palástolják (pl. társasági szerződés), a törvény 97. §-ának 1. pontja értelmében: a büntető bíróságnál fel kell jelenteni és az esetet a gazdasági albizottsággal is közölni kell.

(Folytatás a legközelebbi számunkban.)

HIREK.

— **Felpécliző tűzkárosult testvéreink** felségélyezésére újabban Sziliget küldte be nemes szívű adományát Páhy Vince elnökünk és Jankó János jegyzőnk útján. Balassa Gergely és özv. Szabó Ferencné 20—20 K-t; Konicz András, Jankó Mihály, Markof Antal, Varga Antal, Szabó Mihály, Hoffmann János, Kovács Imre, Janka János, Marton Kelemen, Töreky János, Horváth József, Tóth Pál, Tarbak János, Páhy Vince, Janka András, Szajer Imre 10—10 K-t; Major Tamás 8 K-t; Varga István, Ihsz József 7—7 K-t; id. Klung István, Kovács Lőrinc 6—6 K-t; Varga Imre, Zsibovacs András, Kovács István, Bakonyi József, Kiss Gábor, özv. Szántói Mihályné, Hoffmann János, Kovács Adolf, Sente Lajos, Töreky Dániel, Sipos György, Szabó Miklós, Major István, Szabó Ferenc 5—5 K-t; Kovács József, Horváth Ferenc, Szabó Pál, Ihsz Ferenc, Kovács István, Kádi József, Kaczor Ferenc, Czili József, Szép Bálint, özv. Tóth Pálné, Tóth Ferenc, Lukácsa András 4—4 K-t; Szakács János, Marton József, özv. Zsibovics Jánosné, Pupos Lukácsa 3—3 K-t; Bakos Miklós, Biró István, Ódor Imre, Nagy István, özv. Molnár Jánosné, Jankó István, Kovács Imre, Sostai Kálmán, Szél József, özv. Szabó Imréné, özv. Varga Gáspárné, Varga Gáspár, Ihsz Lajos 2—2 K-t. Összesen 394 K. Szany községből érkezett még Huszár Istvántól 10 K és még egyesektől 1—1 K, összesen 27 K. Mai gyűjtésünk 421 K. Eddigi összes gyűjtésünk 3528 K. Az Isten fizesse meg mindnyájuknak.

— **Kaptuk a következő értesítést**, amelyet hogy minden kommentár nélkül leközlünk és tudomásul veszünk, azt csupán a küldőjének személye iránti tiszteletből tesszük. — **Tekintetes Szerkesztő Ur!** A földmivélségi miniszter úr Önagyméltósága bevonulása alkalmával, a bevonuláshoz szükséges kocsik egy részét — mint aki a kocsirendezéssel meg voltam bízva — én kértem a helybeli és vidéki bérloktól. Kérem **Tekintetességét**, hogy b. lapjában a bérlokre vonatkozó közleményt — akik csakis az én felkérésemre tettek szívesiséget — ily értelemben módosítani kegyesen méltóztassék. Kérem ismétlése mellett vagyok Szerkesztő Urának kiváló tisztelettel: *Tar Gyula.*

— **Meghívó.** A Pápai Katolikus Leánykőr folyó évi augusztus hó 7-én a Katolikus Kőr kerthelyiségében jótékony célú zártkörül kert mulatságot rendez. Kezdete este fél 9 órakor. Személyijegy 20 K, családjegy (három személyre) 50 korona.

— **Volt hadifoglyaink jótékony-sága.** A Szibériában volt hadifoglyaink egy része az egyes táborok felosztása után kezelésük alatt fennmaradt összeget a honvédelmi miniszternek ajánlotta fel oly céljal, hogy abból a Szibériában elhalt magyar hadifoglyok inségben levő özvegyei és árvái segélyeztesenek. A polgármester felhívja az érdekelteket, hogy a Magyar Vörös-Kereszt Együlethez intézendő s a polgármesteri hivatalban beadandó kérvényeket legkésőbb augusztus 20-ig adják be. (Felvilágosítást Szokoly aljegyző ad.)

— **Állatárak Budapestén.** A legutóbbi budapesti állatvásáron a következő árat fizették kilogrammonként: ökör legjobb minőség 28—36 korona, közép 15—23 K, silányabb 10—16 K, bika jobb minőség 23—30 K, silány 12—22 K, tehén jobb 25—32 K, silány 10—22 K, kicsontozni való marha 9—12 K, növendék marha 9—14 korona. A vásár általában véve nagyon vonatott volt és az árak az összes minőségeknél hanyatlottak.

— **Hadiövezetek és árvák figyelme.** A Szibériában volt hadifoglyok az egyes batyrok után fennmaradt össegeket a honvédelmi miniszternek azon rendelettel bocsátották rendelkezésére, hogy abból a Szibériában elhunyt magyar hadifoglyok özvegyei és árvái segélyeztesenek. Ennélfogva a honvédelmi miniszter felhívja a most megjelölt és szükségét szenvedő özvegyeket és árvákat, hogy egyszeri kisebb segélyeztetésük céljából folyamodványait a közigazgatási hatóságok után magyar Vöröskereszthez Budapest, Andácssy-út 8. szám alá nyújtsák be. A folyamodványból ki kell tűnnie, hogy az özvegy férje és az árvák apja valóban a szibériai hadifoglyakban halt meg, továbbá, hogy hány árva maradt utána. A közigazgatási hatóságok megkerülésével beadott kérvények nem vétetnek figyelembe. A benyújtás határideje 1921. évi augusztus hó 20.

— **Megengedik a borjukivitel.** Mindezideig a földművelésügyi miniszterium mereven elzárkózott az elői, hogy borjukra kiviteli engedélyt adjon. Az utóbbi időben azonban az állatállományunk örvendésének gyarapszik s ez a körülmény arra az elhatározásra bírta a kormányt, hogy a borju kivitelét engedélyezze. Már meg is van állapítva a kiviteli célokra engedélyezett borjumenyiség és jelenleg a pénzügyminiszterium illetékes ügyosztálya dolgozik a kiviteli illeték megállapításáról.

— **Szabaddá tették a korpa forgalmát.** A kormány a malomipari őrési és hantolási hulladékok, takarmányozási célokra szolgáló egyéb ipari termékek és hulladékok forgalmát szabaddá tette.

— **A szegedkörülyi paprikatermes.** A Gazdasági Tudósító értesítése szerint a szegedkörülyi paprikatermes nem a legjobbnak ígérkezik. A paprikapalántáknak majdnem a felét tönkretette a drótférge és a szárazság is nagy károkat okozott. Míg az elmúlt évben hét métermázsza termés volt holdanként, az idén alig háromra számlálnak. A paprikakivitel újra megindult. Különösen Németország sokat vásárol, de Csehországba is küldünk nagy mennyiségben.

— **Tűz a felsővárosban.** Vasárnap éjféli utáni egy órakor — eddig ismeretlen okból — Móróc Mihály pápai lakosnak a felsővárosi temető végében cséplésre váró 156 kereszt gabonája kigyulladt s rövid idő alatt az utolsó kévéig elégett. A kivonult tűzoltók munkáját rendkívül megnéhezlette az a körülmény, hogy a cséplésre váró asztal a városi tűzcsaphálózatától oly nagy távolságra feküdt, hogy a tűzcsapra felszerelt egy sugár nem volt használható. Felhívjuk gazdaközösségünk figyelmét, hogy tehetségéhez képest legyen segítségére a szerencsétlenül járt Móróc családnak, akinek egész évi nehéz munkája gyümölcsét hamvasztotta el a pusztító tűzvész. Ezen tüzeset folytán városunk polgármestere elrendelte, hogy addig házhoz takaralni tilos, míg a közös szétűn a cséplés folyamatban van, illetve az be nem fejeztetik.

— **Rádiumot találtak Csanádmegyében.** Csanádapáca községben Oberschell József földbirtokán artézi kutat ástak. Elemzése után megállapították, hogy a vízben nagymennyiségű kén és vas mellett némi rádium is fordult elő. Tudományos körökben az eset iránt nagy az érdeklődés.

— **Az oláh vizum díja.** A budapesti oláh konzulátus közli mindazokkal, akiket illet, hogy Romániába szóló utilevél láttamozásának díja 450 korona.

— **Zsidók mezőgazdasági kiképzése?** Lengyelország politikusi megpróbálják a lehetlent. Ugyanis elhatározták, hogy az orthodox zsidó ifjak számára farmot létesítenek, melyen Jehova kiválasztott csemetéi a mezőgazdasági ismereteket sajátítanak el és azokat gyakorlatilag Palesztinában hasznosítanák. Mindent elhiszünk róluk, de ezt az egyet nem. Csak a papirbuzához értenek ezen héber magzatok, de a kapához nem. Ha mégis valahol egy kapavágást tesznek, ott pedig fű sem terem többé. Nem fog sikerülni politikus uraim! Fűtűlni tanítsák meg őket, az való nekik. De vigyázzanak akkor is, ha a batyut a hátukra veszik, le ne engedjék tenni, mert akkor könnyen úgy járhatnak, mint mi. Az Isten őrizte, hogy a mi hátunkra nem tettek és velünk nem fűtűlhetek végig a falut. Résen legyenek!

— **Meggyilkolta a nővérét.** Strenner József csepaki gazdálkodó az utóbbi időben állandó torzalkodásban élt családjával és különösen nővérelé Liber Józsefnével. Strenner az utóbbi napokban megleste nővérét az országúton, amikor az egyedül hazafelé tartott és több kézzurással megölte. A gyilkosság után felgyűjtotta öccse házát és még több helyen gyújtogatott. A gyilkost, aki nyolcezer korona rabolt pénzt is magával vitt, erőlyesen körözi a csendőrség.

— **Pusztító tűzvész.** Horvátzsida sornomegyei községben egy cséplőgép körül tűz támadt, amely pillanatok alatt átterjedt a szomszédos házakra és az egész község néhány perc alatt lángokban állott. Az otthon tartózkodó emberek kiszaladtak a hátra, főllármázta a szomszédos községeket, ahonnan hamarosan megérkeztek a tűzoltók, azonban a tűz oltása a perzselő szárazság miatt szinte lehetetlenné vált, úgy, hogy a falu háromnegyed része teljesen leégett, a termény és az állatállomány nagyrésze odaveszett. A tűzvésznek áldozatul esett egy nyaraló gyermek, egy 18 éves leány és egy 40 éves férfi. A mentésnél számtalan sebestűs történt. Az egész község hajléktalan lett és koldusbotra jutott.

— **Borzalmas gyermekkinzás.** A veszprémi büntető törvényszék felévi börtönbüntetésre ítélte egy öv. Strenner Józsefné nevű asszonyt, aki 9 éves kisleányát évek óta a legkegyetlenebbül kinozta. A gonosz asszony éhezette, ütötte-verte a gyermeket úgy, hogy a 9 éves kisleány a sok kínzás következtében alig fejlettebb egy két-három éves gyermeknél. Az orvosok véleménye szerint a büntető orvosi gyakorlatban még nem volt példa hasonló gyermekkinzásra.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsilavy Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyvnyomda.

Fenyődeszkát,
lécet, hevedert,
faragott és metszett gerendát,
épületfát, fenyőrudakat,
faszindelyt,
tölgy-, köris- és bükkfadeszkát
és padlót,
nyirfarudat,
keréktaipalt és küllőt,
cserépszindelyt, portland-cementet,
tetőfedőlemezt

állandóan raktáron tart s legolcsóbban szállít

Grünwald Testvérek

fakereskedése

Pápa, Árok-utca 9. — Telefon 35.

Csépléshez

Motorbenzin Gépolaj
Motorhengerolaj Gőzhengerolaj
Sárga gépzsír Gyanta
Csapágyfém Gépszij
Ponyva Varrószij
Zsák Klingerit
Mérlegek Asbest Pakolások

békebeli minőségben garanciával
raktárról azonnal kaphatók

Hütter Vilmos

műszaki és gépkereskedőnél.

„Lister” angol motorok magyarországi képviselője.
PÁPA, Főtér 17. Telefon 121.

A Somlószőlősi oldalon
egy jókarban tartott

szőlő, uri lakkal, kut-
tal és termés-
sel eladó.

Címet és bővebb felvilágosítást szer-
kesztőségünk ad.

Gőzcséplőgépnél gépészi állást

azonnal elfoglalnék.

Szíves megkereséseket az alábbi címre kérek:
Gernát Vendel Budapest, III., Perc-utca 1. sz.

Egy-két alsóbb osztályu tanulót

a jövő iskolai évben teljes
ellátásra elfogad egy
keresztény tanító.

Megkeresésekre szívesen válaszol a
szerkesztőségünk.

Hornyolt cementeserép kapható

KUNT TESTVÉREK

építőmestereknél PÁPA, Kertsor-utca 27.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ INTÉZET Rt.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, el-
fogad olcsó díjtételekkel és kedvező feltételekkel
tűzbiztosításokat, jégbiztosításokat,
betörésses-lopás biztosításokat,
élet- és népbiztosításokat.

Más társaságnál érvényben levő biztosí-
tásokat teljes felelősség mellett vesz át.

igazgatóság:

Budapest, IV., Fővám-tér 2., félem.

Főkirendeltségi székhelyek: Budapest, Győr, Debreczen.

Kirendeltségek: Szombathely, Kaposvár, Szigetváros,
Szege, Esztergom, Kiskunfélegyháza, Vyrögyszék, Eger,
Czigléd, Kecskemét és Pápa.